

Leef! – Prediker
Wat vooraf ging aan de komst van Jezus

In onze reis door het Oude Testament staat vandaag een heel bijzonder boek centraal. Het boek Prediker. Het boek is anders dan de historische boeken, anders dan boeken zoals: *Genesis, Exodus, Jozua, Richteren, Ruth, Samuel, Koningen en Kronieken*. Historische boeken beschrijven het verhaal van God, vooral met Zijn volk. Het leest als een roman, een geschiedenisboek. Prediker is ook anders dan de profeten, we bekeken *Hagaii, Jeremia, vorige week Hosea*. Profeten hielden het volk bij de les. Ze benoemden onrecht en leidden het volk vaak terug op de goede weg, terug naar God. Prediker valt onder de wijsheidsliteratuur, samen met boeken zoals *Job, sommige Psalmen, Spreuken, Hooglied*. Het is een boek dat niet zozeer een verhaal vertelt, het is ook geen boek dat ons expliciet op terugkeer naar God wijst, zoals profeten dat vaak doen. Het is een beetje filosofisch boek. Het is geschreven door koning Salomo. Er worden vragen gesteld. Het is ook een *poetisch* boek, veel wijsheidsliteratuur is *poetisch*.

Het eerste gedicht:

Prediker 1 - Lucht en leegte (2min)

²*Lucht en leegte, zegt Prediker,
lucht en leegte, alles is leegte.*

³*Welk voordeel heeft de mens van alles wat hij heeft verworven,
al zijn moeizaam gezwoeg onder de zon?*

⁴*Generaties gaan, generaties komen,
maar de aarde blijft altijd bestaan.*

⁵*De zon komt op, de zon gaat onder,
en altijd snelt ze naar de plaats waar ze weer op zal gaan.*

⁶*De wind waait naar het zuiden,
dan draait hij naar het noorden.
Hij draait en waait en draait,
en al draaiend waait de wind weer terug.*

⁷*Alle rivieren stromen naar de zee,
toch raakt de zee niet vol.*

*De rivieren keren om,
ze gaan weer naar de plaats van waar ze komen,
en beginnen weer opnieuw te stromen.*

⁸*Alles is vermoeiend,
zozeer dat er geen woorden voor te vinden zijn.
De ogen van een mens kijken, en vinden geen rust,
zijn oren horen, en ze blijven horen.*

⁹*Wat er was, zal er altijd weer zijn,
wat er is gedaan, zal altijd weer worden gedaan.
Er is niets nieuws onder de zon.*

¹⁰*Wanneer men van iets zegt: 'Kijk, iets nieuws,'
dan is het altijd iets dat er sinds lang vervlogen tijden is geweest.*

¹¹*De vroegere generaties zijn vergeten,
en ook de komende zullen weer worden vergeten*

Prediker is een denker. En hij denkt na over de zin van het bestaan. En hij ziet dat '*generaties gaan en generaties komen*'.
Wat heeft het voor zin om *bezit te verwerven*?

Wat heeft het voor zin om *ons af te tobben? Alles is vermoeiend*, zegt hij
De ogen van een mens kijken, en vinden geen rust,...

Het leven is een vermoeiende cyclus van het komen en gaan van generaties. En elke generatie bewoont en bewerkt de aarde, verwerft bezit en sterft weer. Een eindeloze cyclus.

Wat heeft dit voor nut?

Prediker 1

¹²*Ik, Prediker, was koning van Israël in Jeruzalem. ¹³Ik heb met heel mijn hart elke vorm van wijsheid onderzocht, want ik wilde alles wat onder de hemel gebeurt doorgronden. Het is een trieste bezigheid. Een kwelling is het, die de mens door God wordt opgelegd. ¹⁴Ik heb alles gezien wat onder de zon gebeurt, en vastgesteld dat het niet meer is dan lucht en najagen van wind.*

Prediker 2

*1*Ik zei tegen mezelf: Kom, laat ik proberen de genoegens van het leven te smaken en te genieten van het goede. Maar ook dat, ontdekte ik, is enkel leegte. Waarom ben ik hier? Alles is lucht en leegte!

Een goede vraag.....een vraag die jij je vast ook weleens stelt: 'Waarom ben ik hier, wat doe ik hier, wat heeft het voor zin?'

Het tweede gedicht:

Prediker 3 - Alles heeft zijn tijd (2min)

¹*Voor alles wat gebeurt is er een uur,
een tijd voor alles wat er is onder de hemel.*

²*Er is een tijd om te baren
en een tijd om te sterven,
een tijd om te planten
en een tijd om te rooien.*

³*Er is een tijd om te doden
en een tijd om te helen,
een tijd om af te breken
en een tijd om op te bouwen.*

⁴*Er is een tijd om te huilen
en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen
en een tijd om te dansen.*

⁵*Er is een tijd om te ontvlammen
en een tijd om te verkillen,
een tijd om te omhelzen
en een tijd om af te weren.*

⁶*Er is een tijd om te zoeken
en een tijd om te verliezen,
een tijd om te bewaren
en een tijd om weg te gooien.*

⁷*Er is een tijd om te scheuren
en een tijd om te herstellen,
een tijd om te zwijgen
en een tijd om te spreken.*

⁸*Er is een tijd om lief te hebben
en een tijd om te haten.
Er is een tijd voor oorlog
en er is een tijd voor vrede.*

Voor alles is een tijd. Het leven, dat leven dat vol is van 'lucht en leegte' dat leven heeft een aantal kenmerken:

Baren, sterven, planten, rooien, doden, helen, breken, bouwen, huilen, lachen, rouwen, dansen enz.

En voor alle generaties is dat hetzelfde. We worden geboren, we planten, we rooien, we bouwen, we huilen, we lachen, we rouwen, we dansen, enz.

We kennen het allemaal...

Alles herhaalt zich in elke generatie....

Het boek Prediker is een inspiratiebron voor liedjesschrijvers en voor dichters. Dat komt omdat Prediker zo treffend het leven beschrijft en de diepe vragen die daar mee samenhangen.

Tijd voor een liedje.

The Byrds – Turn, turn, turn (3'50")

To everything turn, turn, turn

There is a season turn, turn, turn

And a time to every purpose

Under heaven

A time to be born, a time to die

A time to plant, a time to reap

A time to kill, a time to heal

A time to laugh, a time to weep

To everything turn, turn, turn

There is a season turn, turn, turn

And a time to every purpose

Under heaven

A time to build up

A time to break down

A time to dance, a time to mourn

A time to cast away stones

A time to gather stones together

To everything turn, turn, turn

There is a season turn, turn, turn

And a time to every purpose

Under heaven

A time of love, a time of hate

A time of war, a time of peace

A time you may embrace

A time to refrain from embracing

To everything turn, turn, turn

There is a season turn, turn, turn

And a time to every purpose

Under heaven

A time to gain, a time to lose

A time to rain, a time of sow

A time for love, a time for hate

A time for peace

I swear it's not too late

Prediker heeft grote levensvragen. Toch heeft hij ook wat ontdekt.

Prediker 9

7Dus eet je brood met vreugde, drink met een vrolijk hart je wijn. God ziet alles wat je doet allang met welbehagen aan. 8Draag altijd vrolijke kleren, kies een feestelijke geur. 9Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Geniet op alle dagen van je leven, die God je heeft gegeven. Het bestaan is leeg en vluchtig en je zwoegt en zwoegt onder de zon, dus geniet op elke dag. Het is het loon dat God je heeft gegeven.

God ziet alles wat je doet allang met welbehagen aan.

Prediker beseft dat God met plezier naar hem kijkt.

God vindt het leuk om naar hem/ naar jou te kijken.

'Geniet van het leven':

9Geniet van het leven met de vrouw die je bemint.

Misschien heb je geen geliefde...dat kan heel goed.

Prediker zegt in dit vers:

Geniet van de liefde.

Geniet van vriendschappen.

Geniet van de mensen die op je pad komen.

Het beste wat je kunt doen is genieten van het leven, vrolijk zijn.

Het is fijn om te weten dat we van God mogen genieten. Heel fijn zelfs.

Maar wat nou als ik niet vrolijk kan zijn?

Wat als ik verdrietig ben?

Wat als ik geen vreugde heb in mijn leven?

Er is voor alles een tijd...

Maar er is ook een opdracht: geniet van de mensen die op je pad komen. Zonder je niet af. Blijf verbindingen aan gaan.

In die verbindingen ga je weer vreugde vinden.

Het laatste gedicht:

Prediker 12 – Gedenk je schepper

¹*Gedenk daarom je schepper in de dagen van je jeugd – voordat de slechte dagen komen en de jaren naderen waarvan je zegt: In deze jaren vind ik weinig vreugde meer.*

²*Voordat de zon verduistert,
de sterren en de maan niet langer stralen,
de lucht ook na de regen grauw van wolken wordt.*

³*De dag waarop de wachter trillend voor het huis staat,
de soldaten kromgebogen voortgaan,
de maalsters langzaam verdwijnen,
de vrouwen uit het venster staren en een schaduw lijken.*

⁴*Wanneer de deuren naar de straat worden gesloten,
de molen geen geluid meer maakt,
het fluiten van de vogels ijl van toon wordt,
wanneer hun lied versterft.*

⁵*Je durft geen heuvel te beklimmen,
de weg is vol gevaar.
De amandelboom behoudt zijn wintertooi,
de sprinkhaan sleept zich voort,*

de kapperbes droogt uit.

*Een mens gaat naar zijn eeuwig huis,
een klaagzang vult de straat.*

*⁶Voordat het zilverkoord wordt weggenomen,
de gouden lamp gebroken,
de waterkruik in stukken valt,
het scheprad bij de put wordt stukgebroken.*

*⁷Wanneer het stof terugkeert naar de aarde,
weer wordt zoals het was,
wanneer de adem van het leven weer naar God gaat,
die het leven heeft gegeven.*

*⁸Lucht en leegte, zegt Prediker,
alles is leegte.*

Kansas - Dust in the wind (3'26")

*I close my eyes, only for a moment, and the moment's gone
All my dreams pass before my eyes, a curiosity
Dust in the wind
All they are is dust in the wind*

*Same old song, just a drop of water in an endless sea
All we do crumbles to the ground though we refuse to see
Dust in the wind
All we are is dust in the wind
Oh, ho, ho*

*Now, don't hang on, nothing lasts forever but the earth and sky
It slips away
And all your money won't another minute buy
Dust in the wind
All we are is dust in the wind
All we are is dust in the wind
Dust in the wind
Everything is dust in the wind
Everything is dust in the wind
The wind*

Het boek Prediker wordt in de Joodse traditie gelezen tijdens het loofhuttenfeest. Dit feest herdenkt de veertig jaar dat het volk Israël in de woestijn verbleef, nadat het uit Egypte bevrijdt was. In die tijd verbleef het volk in tenten. Ze vierden Gods nabijheid in de woestijn. De periode in de woestijn gaat vooraf aan tijd dat ze het beloofde land binnengaan. Het loofhuttenfeest is een feest van hoop. Er komt nog iets. En tijdens dit feest van verwachting, wordt het boek Prediker gelezen. Alles lijkt 'lucht en leegte'. Alles lijkt woestijn. Maar het beste moet nog komen. In het loofhuttenfeest, in het boek Prediker zit ook die Messiaanse verwachting. Er komt nog iets. Er komt nog *Iemand*.

Prediker heeft ontdekt dat God, *die ver weg is*, van hem geniet. Hij heeft ontdekt dat zijn vreugde te vinden is in de liefde.

Maar hij heeft niet ontdekt hoe persoonlijk betrokken God is. Het beste deel moet nog komen. Hij schrijft vooral over '*lucht en leegte*'. De komst van Jezus is het beste deel. De komst van Jezus is het beloofde land. Jezus komt dichtbij. Hij stapt in de leegte. Hij vult de ruimte. Jezus komt dichtbij. Johannes de doper wijst hem aan.

Johannes 1

29De volgende dag zag hij Jezus naar zich toe komen, en hij zei: 'Daar is het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.'

Wij leven in de tijd NA de komst van Jezus.
Prediker in de tijd VOOR de komst van Jezus.

Ik ben dankbaar dat ik NU leef.
Wat een rijkdom. God is naar ons toegekomen.

We hebben dezelfde levensvragen als Prediker...
Maar Jezus is *het Antwoord* op alle vragen.
Jezus wandelt die wereld van '*lucht en leegte*' binnen.

Jezus wil vandaag jouw lucht en leegte binnenwandelen.
Hij wil naast je komen zitten.
Met je praten.
Je troosten.
Hoop geven.
Zijn liefde aan je geven.

Matteus 5 (1'30")

¹Toen hij de mensenmassa zag, ging hij de berg op. Daar ging hij zitten met zijn leerlingen om zich heen. ²Hij nam het woord en onderrichtte hen:

*³'Gelukkig wie nederig van hart zijn,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.*

*⁴Gelukkig de treurenden,
want zij zullen getroost worden.*

*⁵Gelukkig de zachtmoedigen,
want zij zullen het land bezitten.*

*⁶Gelukkig wie honger en dorsten naar gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.*

*⁷Gelukkig de barmhartigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.*

*⁸Gelukkig wie zuiver van hart zijn,
want zij zullen God zien.*

*⁹Gelukkig de vredestichters,
want zij zullen kinderen van God genoemd worden.*

*¹⁰Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.*

Wat een prachtige verzen.
Met de komst van Jezus is goddelijke voorziening binnen handbereik. Hij is dichtbij. Hij wil in jouw '*lucht en leegte*' komen. Hij wil jouw Antwoord zijn. Hij wil zich laten kennen door jou. Dat is een reis. Hij nodigt je uit!

AMEN